

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **6 lipca 2016 r.**

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSR Martyna Daniłowicz**

Protokolant: Paulina Machowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 czerwca 2016 r. we Wrocławiu

odwołania S. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 21.12.2015 r. Znak (...) - (...)

w sprawie S. D.

przeciwko ZUS we W.

o zasiłek chorobowy

zmienia zaskarżoną decyzję strony pozwanej w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. D. prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 05.10.2015 r. do dnia 20.12.2015 r. i nadal.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 grudnia 2015 r., znak (...) – (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. odmówił wnioskodawcy S. D. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 5 października 2015 r. do 20 grudnia 2015 r. i nadal w przypadku orzeczonej nieprzerwanej niezdolności do pracy, z przyczyn podanych w uzasadnieniu.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu, macierzyńskiemu oraz emerytalno – rentowemu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny (a także domownik tego rolnika) – jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych (art. 7 ust. 1 i 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników). Pozostali rolnicy mogą natomiast ubezpieczyć się dobrowolnie. Natomiast z posiadanej przez ZUS dokumentacji wynika, że od dnia 3 października 2015 r. wnioskodawca był zatrudniony w Urzędzie Gminy z siedzibą w D. K. oraz na okres od 5 października 2015 r. do 20 grudnia 2015 r. przedłożył zwolnienie lekarskie z powodu choroby. Biorąc pod uwagę fakt, iż wnioskodawca jest domownikiem osoby prowadzącej gospodarstwo o obszarze 1,52 ha powierzchni użytków rolnych, tym samym brak jest podstaw do wypłaty zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego za okres od 5 października 2015 r. do 20 grudnia 2015 r. i nadal.

Wnioskodawca S. D. złożył odwołanie od ww. decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 21 grudnia 2015 r., znak (...) – (...), w dniu 4 marca 2016 r.

W uzasadnieniu wnioskodawca zarzucił, że zdaniem organu rentowego, fakt notarialnie ustanowionej rozdzielności majątkowej nie skutkuje niemożnością objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników małżonka rolnika, gdyż zgodnie z art. 5 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, wszystkie przepisy dotyczące rolnika stosuje się także do

małżonka rolnika, jeżeli ten małżonek pracuje w gospodarstwie rolnika i w gospodarstwie domowym, bezpośrednio związanym z tym gospodarstwem rolnym. Wnioskodawca wyjaśnił, że z małżonką łączy go jedynie wspólny adres zamieszkania. Podał, że każde z małżonków ma wydzielone swoje pokoje i godziny korzystania z pomieszczeń wspólnych. Odwołujący podniósł, że w związku z powyższym, nie pracuje w gospodarstwie rolnym małżonki.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że z analizy akt sprawy wynika, że wnioskodawca w okresie od 4 maja 2015 r. do 3 października 2015 r. był zatrudniony na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku meliorant, w tym w okresie od 26 czerwca 2015 r. do 3 lipca 2015 r. pobierał wynagrodzenie chorobowe. Dalej podał, że na okres od 5 października 2015 r. 20 grudnia 2015 r. wnioskodawca przedłożył zwolnienie lekarskie z powodu choroby.

Organ rentowy podniósł, że według art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy: rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny a także domownik rolnika – jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Dalej wyjaśnił, że zaskarżoną decyzją postanowił odmówić wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego, ponieważ wnioskodawca jest domownikiem osoby prowadzącej gospodarstwo o obszarze 1,52 ha powierzchni użytków rolnych, zatem brak jest podstaw prawnych od wypłaty zasiłku chorobowemu po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego.

Organ rentowy podał, że w załączeniu pisma z dnia 30 grudnia 2015 r. wnioskodawca nadesłał kserokopie aktu notarialnego z dnia 30 września 2014 r., rep. A nr (...) ustanawiającego rozdzielną majątkową pomiędzy małżonkami I. D. i S. D. oraz kserokopię aktu notarialnego z dnia 30 grudnia 2010 r. Rep. A nr (...) – umowę sprzedaży nieruchomości rolnej niezabudowanej pomiędzy J. G. a I. D.. Wskazał, że z uwagi na powyższe, zwrócił się do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie. W piśmie z dnia 29 stycznia 2016 r. KRUS wskazał, że fakt notarialnie ustanowionej rozdzielną majątkowej nie skutkuje niemożliwością objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników, bowiem wszystkie przepisy dotyczące rolnika stosuje się do małżonka rolnika, jeśli ten małżonek pracuje w gospodarstwie rolnika i w gospodarstwie domowym, bezpośrednio związanym z tym gospodarstwem rolnym.

Postanowieniem z dnia 6 kwietnia 2016 r., na podstawie art. 477¹² § 2 k.p.c., Sąd postanowił zawiadomić zainteresowaną I. D. o toczącym się postępowaniu /k. 10 a.s/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Wnioskodawca S. D. od 1976 r. pozostaje w związku małżeńskim z I. D..

W dniu 30 grudnia 2010 r. I. D. nabyła na własność od J. G. nieruchomość rolną niezabudowaną o łącznej powierzchni 1,5200 ha. Część nieruchomości stanowią grunty orne, na których znajduje się zboże ozime. Z tego tytułu I. D. została objęta ubezpieczeniem społecznym rolników z mocy ustawy.

Ubezpieczony nigdy nie pracował w gospodarstwie rolnym żony, jak również nie pomagał jej w prowadzeniu takiej działalności. Na co dzień, w uprawie ziemi I. D. pomaga sąsiad rolnik. I. D. nie posiada żadnych maszyn rolniczych oraz nie zajmuje się hodowlą zwierząt.

Zysk z prowadzonej działalności należy wyłącznie do I. D..

W dniu 30 września 2014 r. strony ustanowiły rozdzielność majątkową, na mocy której każde z nich zachowało majątek nabyty zarówno przed zawarciem umowy jak i majątek nabyty później. Każdy z małżonków samodzielnie zarządza całym swoim majątkiem.

W okresie od 4 maja 2015 r. do 3 października 2015 r. wnioskodawca S. D., był zatrudniony w Urzędzie Gminy D., na podstawie umowy o pracę na czas określony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku melioranta.

W okresie od 26 czerwca 2015 r. do 3 lipca 2015 r. wnioskodawca pobierał wynagrodzenie chorobowe.

W dniu 5 października 2015 r. wnioskodawca przedłożył zwolnienie lekarskie z powodu choroby. W tym okresie odwołujący nie był nigdzie zatrudniony.

Decyzją z dnia 21 grudnia 2015 r., znak (...) – (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. odmówił wnioskodawcy S. D. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 5 października 2015 r. do 20 grudnia 2015 r. i nadał w przypadku orzeczonej nieprzerwanej niezdolności do pracy. Powyższe rozstrzygnięcie, organ rentowy argumentował faktem, że wnioskodawca jest domownikiem osoby prowadzącej gospodarstwo o obszarze 1,52 ha powierzchni użytków rolnych a tym samym brak jest podstaw do wypłaty przedmiotowego świadczenia.

W piśmie z dnia 29 stycznia 2016 r., skierowanym do organu rentowego, KRUS wskazał, że fakt notarialnie ustanowionej rozdzielności majątkowej nie skutkuje niemożliwością objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników małżonka rolnika, gdyż zgodnie z art. 5 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, wszystkie przepisy dotyczące rolnika stosuje się także do małżonka rolnika, jeżeli ten małżonek pracuje w gospodarstwie rolnika i w gospodarstwie domowym, bezpośrednio związanym z tym gospodarstwem rolnym.

Małżonkowie pozostają w separacji. Zamieszkują wspólnie pod adresem (...) w D., przy czym każde z nich ma wydzielone pokoje do wyłącznego użytku oraz ustalone godziny korzystania z pomieszczeń wspólnych. Każdy z małżonków prowadzi odrębne gospodarstwo domowe.

Ponadto, przez okres 6 miesięcy w każdym roku I. D. przebywa poza granicami kraju, w L. w Niemczech.

Dowód: - dokumentacja w aktach organu rentowego,

- pismo KRUS z 29.01.2016 r. (k.3),

- zeznania świadka I. D. (k. 39),

- przesłuchanie wnioskodawcy (k. 31) .

Sąd zważył co następuje

Odwołanie jako zasadne podlegało uwzględnieniu.

Odwołujący S. D. domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do zasiłku chorobowego za okres od 5 października 2015 r. do 20 grudnia 2015 r. i nadał w przypadku orzeczonej nieprzerwanej niezdolności do pracy.

W myśl art. 6 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 159 z późn. zm.), zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Przysługuje on również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego (art. 7 pkt 1).

Organ rentowy utrzymywał, że wnioskodawca jest domownikiem osoby prowadzącej gospodarstwo rolne o obszarze 1,52 ha powierzchni użytków rolnych a tym samym brak jest podstaw do wypłaty zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, za okres objęty żądaniem.

W związku z powyższym, w niniejszej sprawie, należało ustalić czy wnioskodawca posiada status domownika w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015 r. poz. 704).

Zgodnie z art. 6 ust. 2 cyt. ustawy, za domownika uważa się osobę bliską rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie gospodarstwa rolnego bądź stale pracuje w tym gospodarstwie. Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 14 stycznia 2015 r. wskazał, że dla ustalenia pojęcia domownika, istotne są okoliczności wyczerpujące przesłanki określone w art. 2 pkt 2 ustawy z 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin oraz w art. 6 pkt 2 ustawy z 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Należy ustalić indywidualnie w każdej sprawie okoliczności związane z rodzajem działalności rolniczej prowadzonej w gospodarstwie, zakresem prac wykonywanych przez rolnika i jego rodzinę, a także prac wykonywanych przez osobę zainteresowaną, częstotliwością wykonywania tych prac. Konieczne jest również ustalenie innej aktywności zainteresowanego w tym okresie i wpływem tej aktywności na możliwość świadczenia stałej pracy w gospodarstwie rolnym (sygn. akt I OSK 1434/13, opubl. LEX nr 1769190).

W myśl art. 5 ustawy z 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników jej przepisy dotyczące ubezpieczenia rolnika i świadczeń przysługujących rolnikowi stosuje się także do małżonka rolnika, chyba że ten małżonek nie pracuje w gospodarstwie rolnika ani w gospodarstwie domowym bezpośrednio związanym z tym gospodarstwem rolnym. Ustawodawca odróżnia zatem wyraźnie pracę w gospodarstwie rolnym i pracę w gospodarstwie domowym. Podleganie ubezpieczeniu społecznemu może mieć zatem swoje źródło w wykonywaniu pracy w każdym z tych gospodarstw, lecz tylko praca w gospodarstwie rolnym może prowadzić do nabycia statusu rolnika, wyłączając tym samym możliwość uzyskania zasiłku chorobowego. Niewątpliwie nie jest bowiem wystarczające samo posiadanie gospodarstwa rolnego, choćby nawet powyżej 1 ha przeliczeniowego, bądź zamieszkiwanie z osobą, która takie gospodarstwo nabyła, czy też bycie jej małżonkiem (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27 lutego 2001 r., sygn. akt III AUa 91/2001, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r., sygn. akt III ZP 11/2001, wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 24 maja 1994 r., sygn. akt III AUr 162/1994 OSA 1994/7 poz. 60).

Ubezpieczenie rolnicze ma zastosowanie tylko wówczas, gdy dana osoba nie spełnia warunków do objęcia innym systemem zabezpieczenia społecznego.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, wnioskodawca S. D. od 1976 r. pozostaje w związku małżeńskim z I. D.. W dniu 30 grudnia 2010 r. I. D. nabyła na własność od J. G. nieruchomości rolną niezabudowaną o łącznej powierzchni 1,5200 ha. Część nieruchomości stanowią grunty orne, na których znajduje się zboże ozime. Z tego tytułu I. D. została objęta ubezpieczeniem społecznym rolników z mocy ustawy. W 2014 r. małżonkowie ustanowili rozdzielną majątkową. Z ustaleń Sądu wynika, że wnioskodawca nigdy nie pracował w gospodarstwie rolnym należącym do małżonki, jak również nie pomagał jej w codziennych pracach rolniczych. W tym zakresie, I. D. korzysta z pomocy sąsiada, który na co dzień trudni się pracą w rolnictwie. Małżonka wnioskodawcy nie posiada maszyn rolniczych oraz nie hoduje zwierząt. Zyski z prowadzonej działalności stanowią wyłączny dochód I. D..

Wbrew stanowisku organu rentowego, Sąd doszedł do przekonania, że małżonkowie prowadzą odrębne gospodarstwa domowe. Co prawda, zamieszkują w tej samej nieruchomości położonej w D., jednakże każdy z nich ma własne wyodrębnione pokoje, a z pomieszczeń wspólnych korzystają o ustalonych godzinach. Każdy z małżonków ponosi opłaty za media we własnym zakresie i każdy oddzielnie zabezpiecza swoje potrzeby konsumpcyjne. Małżonkowie od dłuższego czasu pozostają w separacji. Z zeznań odwołującego wynika ponadto, że przez okres około 6 miesięcy w każdym roku I. D. przebywa zagranicą w Niemczech.

W związku z powyższym, zdaniem Sądu wnioskodawca nie może być traktowany jak domownik osoby prowadzącej gospodarstwo rolne.

Powyższe stanowisko, potwierdza wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 maja 1995 r. III AUr 126/95 (sygn. akt OSA 1995/6 poz. 52), w którym wprost stwierdzono, iż małżonek rolnika nie pracujący w gospodarstwie rolnym i nie uczestniczący ze współmałżonkiem w prowadzeniu gospodarstwa rolnego lub gospodarstwa domowego bezpośrednio związanego z gospodarstwem rolnym nie podlega ustawowemu ubezpieczeniu społecznemu rolników przewidzianemu w art. 4 i 5 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1993 r. Nr 71, poz. 342). Przez pojęcia "małżonek rolnika pracujący w gospodarstwie rolnym" należy rozumieć przyczynianie się do właściwego jego funkcjonowania, czyli wykonywanie takich czynności w gospodarstwie rolnym, bez których funkcje gospodarstwa nie mogą być realizowane.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, w tym zwłaszcza w oparciu o dokumentację znajdującą się w aktach ZUS. Sąd dał wiarę spójnym i logicznym zeznaniom zainteresowanej I. D. jak i wnioskodawcy złożonym w niniejszej sprawie, które korespondowały z treścią pozostałego materiału dowodowego.

Mając na względzie powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego, w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do zasiłku chorobowego za okres od 5 października 2015 r. do 20 grudnia 2015 r. i nadal.

SSR Martyna Daniłowicz

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w rep.,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu,
3. kal. 14 dni.